

Selvitys Suominen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015

Suominen Oyj noudatti tilikaudella 2015 Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2010 (jäljempänä "Hallinnointikoodi"). Suominen noudattaa ensimmäisen kerran kokonaisuudessaan uutta 1.1.2016 voimaantullutta hallinnointikoodia 2015 tilikaudella, joka alkaa 1.1.2016.

Hallinnointikoodin, arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:n sekä valtiovarainministeriön asetuksen arvopaperin liikkeeseen laskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta 7 §:n edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena toimintakertomuksen yhteydessä. Selvitys on hallinnointikoodi 2010:n suosituksen 54 mukainen. Lisäksi sen laadinnassa on otettu soveltuvin osin huomioon hallinnointikoodin 2015 vaatimuksia, vaikka ne tulevat voimaan vasta tilikaudella 2016.

Selvitys on julkisesti saatavilla Suominen verkkosivuilla www.suominen.fi.

Suominen Oyj:n tarkastusvaliokunta ja hallitus ovat käsitelleet selvityksen. Selvitystä ei päivitetä tilikauden aikana, mutta sen sisältämien aihealueiden ajantasainen tieto on esitetty Suominen verkkosivuilla.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2010 sekä uusi hallinnointikoodi 2015 ovat saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Suominen-konserni

Suominen-konsernin liiketoiminnasta vastaavat osakeyhtiölain mukaiset toimitukset: yhtiökokous, joka valitsee hallituksen jäsenet, sekä hallituksen valitsema toimitusjohtaja.

Suominen Oyj:n ylimpänä päättävänä elimenä toimii yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat käyttävät päätäntävaltaansa. Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Konsernin emoyhtiö Suominen Oyj vastaa konsernin johdosta, taloushallinnosta ja rahoituksesta, tuotekehityksestä ja immateriaalioikeuksien hallinnoinnista, henkilöstöhallinnosta, tietohallinnosta sekä viestinnästä ja sijoittajasuhteista.

Suomisella on kaksi liiketoiminta-aluetta, Convenience ja Care, mutta vain yksi toimintasegmentti.

Suominen Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Suominen Oyj:n varsinainen yhtiökokous päätti 26.3.2013 pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan perustamisesta hallituksen esityksen mukaisesti. Nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä varsinaiselle yhtiökokoukselle ja tarvittaessa ylimääräiselle yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäsenten palkitsemisesta, ehdotus hallituksen jäsenten

lukumääräksi ja ehdotus hallituksen jäseniksi. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita.

Nimitystoimikunta koostuu neljästä (4) jäsenestä, joista yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa ovat kukin oikeutettuja nimeämään yhden jäsenen. Yhtiön kulloinenkin hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan neljäntenä jäsenenä.

Nimitystoimikunta toimii toistaiseksi kunnes yhtiökokous toisin päättää. Toimikunnan jäsenet nimitetään vuosittain ja jäsenten toimikausi päättyy, kun toimikuntaan on nimitetty uudet jäsenet. Toimikunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä eikä yhtiön toimivaan johtoon kuuluva henkilö saa olla toimikunnan jäsen.

Suominen Oyj:n pysyvään nimitystoimikuntaan kuuluvat yhtiön kolmen suurimman osakkeenomistajan ilmoittamat edustajat. Tilikauden 2015 aikana toimineen nimitystoimikunnan jäsenten nimeämiseen oikeutetut osakkeenomistajat määräytyivät 1.9.2014, 7.10.2014 sekä 1.9.2015 rekisteröityinä olevien omistustietojen perusteella.

Nimitystoimikunnan muodostivat ajalla 1.1.–1.9.2015

- Thomas Ahlström, toimitusjohtaja, Antti Ahlström Perilliset Oy ja hallituksen jäsen, Ahlström Capital Oy
- Timo Ritakallio, toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- Reima Rytsölä, varatoimitusjohtaja, Sijoitukset, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- Jorma Eloranta, hallituksen puheenjohtaja, Suominen Oyj.

Nimitystoimikunnan muodostivat 2.9.2015 alkaen

- Thomas Ahlström, toimitusjohtaja, Antti Ahlström Perilliset Oy ja hallituksen jäsen, Ahlström Capital Oy,
- Mikko Mursula, sijoitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- Reima Rytsölä, varatoimitusjohtaja, Sijoitukset, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- Jorma Eloranta, hallituksen puheenjohtaja, Suominen Oyj.

Nimitystoimikunta kokoontui 2 kertaa tilikaudella 2015. Jäsenten osallistumisprosentti oli 100 %.

Hallitus

Kokoonpano 2015

Vuoden 2015 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti Suominen Oyj:n hallituksen jäseninä toimivat Jorma Eloranta (hallituksen puheenjohtaja), Risto Anttonen (varapuheenjohtaja), Suvi Hintsanen, Hannu Kasurinen ja Jaana Tuominen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 19.3.2015 hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Risto Anttonen, Jorma Eloranta, Hannu Kasurinen ja Jaana Tuominen. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Andreas Ahlström ja Laura Raitio. Hallituksen toimikausi kestää vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallituksen jäsenten henkilötiedot:

Jorma Eloranta, s. 1951, diplomi-insinööri, tekniikan tohtori (h.c.), vuorineuvos, hallituksen puheenjohtaja

Risto Anttonen, s. 1949, diplomiekonomi, teollisuusneuvos, hallituksen varapuheenjohtaja

Andreas Ahlström, s. 1976, kauppatieteiden maisteri, sijoituspäällikkö, Ahlström Capital Oy

Suvi Hintsanen, s. 1967, kauppatieteiden maisteri, pankinjohtaja, Pohjola Pankki Oyj (hallituksen jäsen 19.3.2015 asti)

Hannu Kasurinen, s. 1963, kauppatieteiden maisteri, Johtaja, Carton Board Liiketoimintayksikkö, Stora Enso Oyj

Laura Raitio, s. 1962, tekniikan lisensiaatti, toimitusjohtaja, Diacor terveystalvet Oy

Jaana Tuominen, s. 1960, diplomi-insinööri, toimitusjohtaja, Paulig Oy

Tehtävät

Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus päättää asioista, joilla yhtiön toiminnan laajuus huomioon ottaen on huomattava merkitys yhtiön toiminnalle. Hallituksella on vuosittainen kokoussuunnitelma. Hallituksen keskeiset tehtävät ovat:

- päättää yhtiön konsernirakenteesta ja organisaatiosta
- nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtaja
- päättää yhtiön toimitusjohtajan ja hänen välittömien alaistensa palkoista, palkkioista ja muista etuuksista
- päättää yhtiön palkitsemis- ja kannustinjärjestelmästä
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätökset, toimintakertomukset, tilinpäätöstiedotteet ja osavuosisikatsaukset
- seurata ja valvoa konsernin tuloskehitystä ja varmistaa johtamisjärjestelmän toiminta
- hyväksyä yhtiötä koskevat toimintapolitiikat (rahoitus-, vakuutus- ja riskienhallintapolitiikat sekä hallinnointiperiaatteet)
- päättää kiinteän omaisuuden hankinnasta ja luovutuksesta
- päättää strategisesti ja taloudellisesti merkittävistä investoinneista, yritysostoista, -myynneistä tai -järjestelyistä
- päättää luoton ottamisesta ja vakuuden antamisesta
- käsitellä ja päättää strategiat ja toimintasuunnitelmat
- laatia osinkopolitiikka ja vahvistaa yhtiön tavoitteet.

Hallituksen valitsee yhtiökokous ja siihen kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään seitsemän (7) jäsentä.

Kokouskäytäntö

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan johdolla. Kokousten esittelijänä toimii pääsääntöisesti toimitusjohtaja.

Vuonna 2015 hallitus kokoontui 18 kertaa, joista 9 kertaa per capsulam. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 99 %. Kunkin hallituksen jäsenen osallistumisaktiivisuus ilmenee alla olevasta taulukosta.

Nimi		Osallistuminen
Jorma Eloranta	puheenjohtaja	18/18
Risto Anttonen	varapuheenjohtaja	18/18
Andreas Ahlström	jäsen 19.3.2015 alkaen	14/14
Suvi Hintsanen	jäsen 19.3.2015 asti	4/4
Hannu Kasurinen	jäsen	18/18
Laura Raitio	jäsen 19.3.2015 alkaen	13/14
Jaana Tuominen	jäsen	18/18

Riippumattomuus

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista, lukuun ottamatta Andreas Ahlströmiä, joka on riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta. Andreas Ahlström toimi tilikaudella 2015 Ahlström Capital Oy:n sijoituspäällikkönä. Suominen Oyj:n suurin osakkeenomistaja AC Invest Two B.V. on Ahlström Capital Oy:n konserniyhtiö.

Toiminnan arviointi

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan tekemällä vuotuisen itsearvioinnin.

Hallituksen valiokunnat

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan ensisijaiset tehtävät liittyvät yhtiön hyvän hallinnoinnin varmistamiseen sekä kirjanpidon ja taloudellisen raportoinnin, sisäisten valvontajärjestelmien ja ulkoisen tilintarkastajan toiminnan valvonnan varmistamiseen. Tarkastusvaliokunta valmistelee vastuualueelleen kuuluvia asioita hallitukselle, mutta sillä ei ole itsenäistä päätösvaltaa, ellei hallitus erikseen tietyn asian osalta niin päättä.

Valiokunnan puheenjohtaja ja jäsenet valitaan vuosittain hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Valiokuntaan valitaan vähintään kolme jäsentä. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen järjestäytymiskokoukseen asti, ajalla 1.1.–19.3.2015 tarkastusvaliokunnassa toimivat Hannu Kasurinen (puheenjohtaja) sekä Suvi Hintsanen ja Jaana Tuominen. Järjestäytymiskokouksessaan 19.3.2015 Suominen Oyj:n hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Hannu Kasurisen ja jäseniksi Andreas Ahlströmin ja Laura Raition.

Tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa tilikaudella 2015. Jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa oli 100 %. Kunkin tarkastusvaliokunnan jäsenen osallistumisaktiivisuus ilmenee alla olevasta taulukosta.

Nimi		Osallistuminen
Hannu Kasurinen	puheenjohtaja	4/4
Andreas Ahlström	jäsen 19.3.2015 alkaen	3/3
Suvi Hintsanen	jäsen 19.3.2015 asti	1/1
Laura Raitio	jäsen 19.3.2015 alkaen	3/3
Jaana Tuominen	jäsen 19.3.2015 asti	1/1

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee yhtiön toimitusjohtajan ja konsernin muun ylimmän johdon palkitsemis- ja nimitysasiat sekä yhtiön henkilöstön palkitsemiseen liittyvät periaatteet ja käytännöt. Lisäksi valiokunta valmistelee hallitukselle henkilöstöraportointiin ja johdon seuraajasuunnitteluun kuuluvia asioita tarpeen mukaan. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee vastuualueelleen kuuluvia asioita hallitukselle, mutta sillä ei ole itsenäistä päätösvaltaa ellei hallitus erikseen yksittäisen asian osalta niin päättä.

Valiokunnan puheenjohtaja ja jäsenet valitaan vuosittain hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Valiokunnan jäsenten vähimmäismäärä 19.3.2015 asti oli kaksi, mikä poikkesi Suomen listayhtiöiden Hallinnointikoodin suosituksesta 22, jonka mukaan hallituksen valiokunnissa on vähintään kolme jäsentä. Suominen Oyj:n hallitus toteaa, että ottaen huomioon hallituksen jäsenmäärä sekä yhtiön toiminnan laajuus ja luonne, henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kykeni kaksijäsenisenäkin käsittelemään asioita tehokkaasti. 19.3.2015 alkaen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan on kuulunut kolme (3) jäsentä. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Toimitusjohtaja tai yhtiön tai konsernin muuhun johtoon kuuluva henkilö ei saa olla valiokunnan jäsen.

Hallituksen järjestäytymiskokoukseen asti, ajalla 1.1.–19.3.2015 Suominen Oyj:n henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnassa toimivat Jorma Eloranta (puheenjohtaja) sekä Risto Anttonen. Järjestäytymiskokouksessaan 19.3.2015 Suominen Oyj:n hallitus valitsi valiokunnan puheenjohtajaksi uudelleen Jorma Elorannan ja jäseniksi Risto Anttosen sekä Jaana Tuomisen.

Valiokunta kokoontui kolme kertaa tilikaudella 2015. Jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa oli 100 %. Kunkin jäsenen osallistumisaktiivisuus ilmenee alla olevasta taulukosta.

Nimi		Osallistuminen
Jorma Eloranta	puheenjohtaja	3/3
Risto Anttonen	jäsen	3/3
Jaana Tuominen	jäsen 19.3.2015 alkaen	2/2

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Yhtiön hallitus valitsee toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa osakeyhtiölain säännösten sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtaja toimii konsernin liiketoiminta-alueet käsittävän johtoryhmän puheenjohtajana sekä johtoryhmän jäsenten välittömänä esimiehenä.

Suominen Oyj:n toimitusjohtaja on Nina Kopola, s. 1960, diplomi-insinööri, tekniikan lisensiaatti.

Toimitusjohtajan tukena toimii johtoryhmä sekä laajennettu johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluivat vuonna 2015 puheenjohtajana toimivan toimitusjohtajan lisäksi liiketoiminta-alueiden johtajat, Tuotantolaitokset-toiminnon johtajat, konsernin talousjohtaja sekä konsernin henkilöstöjohtaja.

Laajennettuun johtoryhmään kuuluvat edellä mainittujen lisäksi tutkimus- ja kehitysjohtaja, teknologiajohtaja, tietohallintojohtaja, markkinointi- ja tuotehallintajohtaja, hankintajohtaja sekä viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja.

Sisäpiirihallinto

Suominen noudatti 1.1.–30.11.2015 välisenä aikana 1.7.2013 voimaan tullutta NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta ja 1.12.2015 alkaen Nasdaq Helsinki Oy:n uutta sisäpiiriohjetta pörssiyrityksille.

Suomisen hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä päävastuullinen tilintarkastaja ovat yhtiön julkisia ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä. Tiedot heidän osakeomistuksistaan ovat nähtävillä Suominen Oyj:n verkkosivuilla Euroclear Finland Oy:n ylläpitämässä palvelussa.

Lisäksi yhtiö ylläpitää rekisteriä pysyvistä yrityskohtaisista sisäpiiriläisistä. Tähän rekisteriin kuuluvat yhtiön johtoryhmän jäsenet sekä eräitä muita yhtiön työntekijöitä, jotka asemansa tai tehtäviensä takia saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin merkitään henkilöt, jotka osallistuvat sisäpiiritietoja käsittelevien merkittävien hankkeiden suunnitteluun ja valmisteluun.

Suomisen sisäpiirivastaavana toimii konsernin talousjohtaja.

Sisäpiirirekisteriin kuuluva ei saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla raportoitavan vuosineljänneksen tai tilikauden päättymispäivän ja sitä koskevan osavuosikatsauksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamisen välisenä ajanjaksona (ns. suljettu ikkuna). Sisäpiiriläisten tulee laatia yhtiön osakkeiden hankkimista tai luovuttamista koskeva kaupankäyntiohjelma, mikäli he haluavat käydä kauppaa yhtiön osakkeilla. Kaupankäyntiohjelma toimitetaan yhtiön sisäpiirivastaavalle hyväksyttäväksi ja säilytettäväksi ennen kaupankäynnin aloittamista.

Tilintarkastus

Suomisen tilintarkastajana toimi 19.3.2015 asti KHT-yhteisö Pricewaterhouse Coopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Heikki Lassila.

Suomisen 19.3.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy:n. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Kristina Sandin.

Tilintarkastaja sopii tarkastusvaliokunnan kanssa vuosittain tilintarkastussuunnitelmasta, jossa huomioidaan se, että Suomisella ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Sisäisen tarkastuksen havainnoista raportoidaan toimitusjohtajalle ja ao. muulle yhtiön johdolle.

Vuonna 2015 PricewaterhouseCoopersille maksetut palkkiot konserniyhtiöiden lakisääteisestä tilintarkastuksesta olivat 96 tuhatta euroa.

Vuonna 2015 Ernst & Young Oy:lle maksetut palkkiot konserniyhtiöiden lakisääteisestä tilintarkastuksesta olivat 329 tuhatta euroa. Tilintarkastukseen liittymättömistä vero-, IFRS-, ja due diligence -palveluista tilintarkastusyhteisölle ja sen kanssa samaan konserniin kuuluville yhtiöille maksettiin 29 tuhatta euroa.

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Valvontaympäristö

Suomisella valvonta on oleellinen osa organisaation toimintaa. Valvontaa tehdään erilaisten liiketoimintaprosessien ohjauksessa ja varmistamisessa sekä kattavassa raportoinnissa.

Suomisella ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Valvontaympäristö rakentuu ohjeistukseen, yrityskulttuuriin sekä esimiesten ja työntekijöiden tapaan toimia. Konserni on määritellyt arvonsa, eli ohjaavat periaatteensa, joilla kannustetaan aktiiviseen ja eettiseen toimintatapaan eri sidosryhmien kanssa ja konsernin sisällä. Arvojen jalkauttamiseen kuuluu hyvän moraalien mukaiseen käyttäytymiseen kannustaminen siten, että korostetaan toiminnassa rehellisyyttä, läpinäkyvyyttä ja tiimityöskentelyä.

Sisäisen valvonnan prosessit, joilla kontrolloidaan taloudellista raportointia, perustuvat hallituksen hyväksymiin toimintapolitiikkoihin ja muihin ohjeisiin. Organisaation vastuut rakentuvat tehtävien asemavaltuuksiin, tehtävien eriyttämiseen sekä "kahden silmäparin" ja "yksi yli" -päättökentekoperiaatteisiin. Tehokas sisäinen valvonta edellyttää, että työtehtävät on jaettu asianmukaisesti eri työntekijöille ja että mahdolliset eturistiriidat tunnistetaan ja eliminoidaan. Valvontaympäristön riittävyys varmistetaan sisäisillä valvontaprosessien analysoinneilla ja arvioinneilla sekä ulkoisten tilintarkastajien tarkastuksilla.

Konsernin talousfunktio avustaa liiketoimintayksiköitä niiden toiminnan ja kannattavuuden analysoinnissa sekä liiketoimintavalintoja koskeissa päätöksissä. Yksiköiden controllereiden vastuulla on varmistaa, että kontrolliprosessit ovat olemassa ja että ne toimivat yksiköissä.

Tietohallinnon roolina on ylläpitää konserniyksiköiden tietojärjestelmien turvallisuustarkistukset.

Riskien arviointi

Riskinhallinta on integroitu osaksi liiketoiminnan hoitamista ja riskien tunnistaminen ja arviointi ovat edellytyksiä myös sisäisten kontrollien järjestämiselle. Tavoitteena on keskittyä liiketoiminnan kannalta keskeisimpiin riskeihin. Riskit jaetaan liiketoimintariskeihin, jotka ovat seurausta liiketoimintaympäristön muutoksista, ja toimintariskeihin, jotka ovat seurausta siitä, että organisaatiossa hallitaan toimintaprosesseja puutteellisesti.

Toimintariskit voivat olla merkittäviä ulkoisten tahojen kanssa tehtävissä liiketoimissa. Konserniohjeistus, prosessitarkistukset, tehtävien eriyttämiset ja kokonaisvaltaisiin laatujärjestelmiin liittyvät standardit varmistavat osaltaan, että liiketoimintasuhteissa ei altistuta merkittäville riskeille.

Hallitus arvioi ja tarkkailee taloudelliseen raportointiin liittyviä riskejä tavoitteenaan varmistaa, että yhtiön taloudellinen raportointi on luotettavaa, tukee päätöksentekoa ja palvelee ulkoisten sidosryhmien tarpeita. Varallisuuserien, velkojen tai vastuiden arvostaminen erilaisia arviointioletuksia ja -kriteerejä käyttämällä voi muodostua riskiksi.

Keskeisiä tulevaisuutta koskevia oletuksia ja tilinpäätöspäivän arvioita, joihin liittyy merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvon olennaisesta muuttumisesta, arvioidaan jatkuvasti ja niitä myös verrataan samanlaisten yksiköiden tekemiin arvioihin. Kompleksiset ja muuttuvat liiketoimintatekijät voivat tuoda haasteen arvioitaessa omaisuuserien tasearvoja. Välttääkseen virhearviointeja varojen tai velkojen arvostuksessa käypiin arvioihin yhtiö tekee säännöllisiä tarkistuksia esimerkiksi vertailemalla tietoja materiaaliirroista, määristä, arvoista ja laadusta kirjanpidon tuottamiin tietoihin. Virhetilanteita, jotka saattaisivat syntyä epäsäännöllisistä tai epäjatkuvista tiedoista, vähennetään tekemällä automatisoituja järjestelmätarkistuksia, jotka perustuvat tapahtumien jäljitettävyyteen (audit trail).

Valvontatoiminnot

Valvontatoiminnot kattavat niin yleiset kuin yksilöidyt valvontamenettelyt, joiden tarkoituksena on estää, paljastaa ja korjata virhetilanteet ja poikkeamat. Konsernitason ohjeistuksen lisäksi valvontatoimenpiteitä suoritetaan yksikkö- ja tehdastasoilla.

Jatkuvassa liiketoiminnassa sovelletaan useita valvontamenettelyitä, joilla estetään mahdollisten virheiden ja poikkeamien syntyminen taloudellisessa raportoinnissa ja joilla nämä virheet havaitaan ja korjataan. Suominen jakaa valvontatoimet kolmeen luokkaan. Kirjalliset ohjeistukset auttavat organisaatiossa toimivia vakiinnuttamaan noudatettavat tarkastusmenettelyt. Jatkuvalle ja säännölliselle raportoinnille, jolla saadaan palautetta konsernin toiminnoista ja yksiköiden taloudesta, varmistetaan ohjeiden ja määriteltyjen menettelytapojen noudattaminen. Prosesseissa, jotka on luokiteltu kriittisiksi, tarvitaan erityisiä auktorisointeja töiden edistymisen mahdollistamiseksi vaiheesta toiseen joko turvallisuussyistä tai oikeellisuuden varmistamiseksi.

Käytännön valvontaa tehdään johtoryhmien katsauksissa, joissa käydään läpi toteutuneita tuloksia. Valvonta on kohdennetumpaa, kun tehdään tilien täsmäytyksiä tai erityisiä jatkuvan talousraportoinnin prosessitarkastuksia. Mahdollisten erillisarviointien tarve, laajuus ja tiheys määritellään riskien arvioinnin sekä jatkuvan valvonnan tehokkuuden perusteella. Controllereiden vastuulla on varmistaa, että talousprosessien valvontamenettelyt ovat riittävät ja noudattavat konsernissa annettuja toimintapolitiikkoja ja -ohjeita. Tietoturvallisuus ja siihen liittyvät valvontamenettelyt ovat keskeisiä kysymyksiä, kun tietojärjestelmien ominaisuuksia määritellään ja sovelletaan.

Viestintä ja tiedotus

Konsernin laskentakäsikirja, hallituksen hyväksymät toimintapolitiikat ja muut ohjeet ja määräykset, jotka koskevat taloudellista raportointia, pidetään ajan tasalla ja johto viestii niistä säännöllisesti työntekijöille, joita asia koskee, ja ne ovat nähtävillä myös yksiköiden sisäisissä yleisissä tiedostoissa. Yksiköt käyttävät raportoinnissaan määriteltyä standardikokonaisuutta. Konsernijohto ja yksiköiden johtoryhmät pitävät kuukausittain kokouksia, joissa analysoidaan toimintaan liittyvien mittareiden ja indikaattoreiden kehitystä. Niiden avulla pyritään siihen, että johto pystyisi paremmin ymmärtämään liiketoiminnan tuloksellisuutta ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

Seuranta

Vastuu jatkuvasta seurannasta on liiketoimintayksiköiden johdolla ja controller-toiminnoilla.

Laatutarkastajien ja asiakkaiden auditoijien tekemät säännölliset tarkastukset kattavat myös toimitusketjun prosessien valvontamenettelyt.

Konsernin talousosasto valvoo konsernin yksiköiden toimintoja ja prosesseja sekä ulkoisen ja sisäisen talousraportoinnin oikeellisuutta.